

Lovforslag nr. L 15. Fremsat den 9. oktober 2008 af velfærdsministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Merudgiftsydelse og øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008, som senest ændret ved § 1, nr. 8-11, i lov nr. 549 af 17. juni 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 100, stk. 4, indsættes efter »herfor«: », herunder nærmere regler om personkredsen for merudgiftsydelsen«.

2. I § 118, stk. 1, indsættes efter »langvarig«: », herunder uhelbredelig,«.

3. § 118, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Personen kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe den nærtstående. Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Efter aftale med den arbejdsgiver, som har givet orlov til pasning af en nærtstående, kan pasningen opdeles i kortere perioder. Pasningen kan deles af flere personer, hvis de alle opfylder betingelserne for ansættelse efter stk. 1.«

4. I § 118 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Hvis to eller flere personer deles om pasningsordningen, kan den samlede aflønning ikke overstige den aflønning, der nævnes i stk. 2. Lønnen udbetales forholdsmæssigt i forhold til delingen af pasningsordningen.

Stk. 5. Der kan ydes én pasningsordning til ét sammenhængende sygdomsforløb eller handicap. Samme nærtstående kan dog blive omfattet af pasningsordningen igen, hvis der tilstøder den pågældende en anden lidelse eller funktionsevnenedsættelse, som anført i stk. 1, og hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2009, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Servicelovens § 100, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, træder dog i kraft den 1. december 2008.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget indeholder to elementer: En præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen vedrørende merudgiftsydelse for voksne og en ændring af reglerne om pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom.

Med den første del af lovforslaget ønsker regeringen at præcisere, at bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 100, stk. 4, giver velfærdsministeren adgang til at fastsætte nærmere regler om personkredsen for merudgiftsydelsen.

Den anden del af lovforslaget vedrører servicelovens § 118 om pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom og er et led i implementeringen af regeringens kvalitetsreform. Med denne del af lovforslaget ønsker regeringen at forbedre mulighederne for, at personer med tilknytning til arbejdsmarkedet kan passe nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom.

2. Lovforslagets formål og baggrund

2.1. Præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen om merudgiftsydelse

Udviklingen i den administrative praksis siden sommeren 2007, således som den er blevet fortolket af kommunerne på baggrund af Ankestyrelsens principafgørelse C-27-07, har ført til, at nogle borgere, som har nødvendige merudgifter som en direkte konsekvens af deres nedsatte funktionsevne, og som hidtil har fået støtte efter servicelovens § 100, har fået frakendt deres merudgiftsydelse eller har fået afslag på en ansøgning om denne ydelse med henvisning til, at de ikke opfylder kriterierne for at være omfattet af personkredsen.

Formålet med lovforslaget er at bringe den kommunale praksis vedrørende merudgiftsydelsens personkreds tilbage til det gældende før sommeren 2007.

Det sker ved at præcisere, at bemyndigelsesbestemmelsen i § 100, stk. 4, i lov om social service giver

velfærdsministeren adgang til at fastsætte nærmere regler om personkredsen for merudgiftsydelsen.

Baggrunden for forslaget er, at der med udviklingen i den kommunale praksis siden sommeren 2007 har vist sig at være behov for at præcisere personkredsen for merudgiftsydelsen, således at personkredsen bringes i overensstemmelse med det overordnede kompensationsprincip på handicapområdet. For at sikre dette vurderes det, at der er behov for en præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 100, stk. 4, og at der i den tilhørende bekendtgørelse foretages den nødvendige afgrænsning af den personkreds, der er omfattet af bestemmelsen.

2.2. Øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom

Formålet med denne del af lovforslaget er at skabe mere fleksibilitet i den gældende ordning for pasning i hjemmet af nærtstående med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse således, at det blandt andet bliver muligt at forlænge den nugældende pasningsperiode på 6 måneder med indtil 3 måneder, at opdele pasningen i flere perioder og at lade flere personer deles om pasningen.

De nugældende regler i lov om social service, der trådte i kraft 1. oktober 2002, har været fulgt gennem lovovervågning. Som et led i lovovervågningen har Servicestyrelsen foretaget en undersøgelse af brugen af pasningsordningen. Undersøgelsen viser blandt andet, at en række brugerorganisationer finder, at der er behov for en mere fleksibel ordning. F.eks. oplever brugerorganisationerne 6 måneders-grænsen som u hensigtsmæssig, og der peges på et behov for, at flere skal kunne dele pasningen, og at pasningen skal kunne opdeles i flere perioder. Behovet for øget fleksibilitet gælder især i forhold til gruppen af alvorligt syge, herunder særligt kræftramte, hvor behandlingsforløb og mange indlæggelser kan give problemer i forhold til tilrettelæggelse af en hensigtsmæssig pasningsordning og i forhold til pasningsordningens tidsmæssige begrænsning. Undersøgelsen peger desuden på et be-

hov for at udvide personkredsen til også at omfatte uhelbredeligt syge. Uhelbredeligt syge personer, der modtager livsforlængende behandling, er ikke omfattet af de gældende regler i pasningsordningen efter servicelovens § 118, eller af reglerne om pasning af døende, medmindre de befinder sig i terminalfasen.

Ifølge Den Sociale Ressourceopgørelse fra Danmarks Statistik var der i 2006 146 ansættelser under ordningen. Siden 2003 har der årligt været en stigning på ca. 10-20 ansættelser. Det er ud fra de tilgængelige indberetninger ikke muligt at identificere brugerne af ordningen yderligere, eksempelvis på køn, alder etc.

3. Gældende ret

3.1. Præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen om merudgiftsydelse

Den gældende bemyndigelsesbestemmelse i servicelovens § 100, stk. 4, giver velfærdsministeren adgang til at fastsætte regler om, hvilke udgifter der kan ydes hjælp til, og betingelserne herfor. Muligheden for at fastsætte nærmere regler for personkredsen er hidtil fortolket som omfattet af betingelserne for ydelser.

Merudgiftsydelsen gives til personer mellem 18 og 65 år med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der efter § 15 a i lov om social pension har opsat udbetalingen af folkepensionen.

Det har således siden ikrafttrædelsen af servicelovens § 100 i sin nugældende form pr. 1. januar 2003 været, og er fortsat, intentionen med merudgiftsydelsen, at den er rettet mod personer med varigt nedsat funktionsevne. Herved forstås en varig lidelse, hvis konsekvenser for den enkelte er af indgribende karakter i den daglige tilværelse, og som medfører, at der må sættes ind med betydelige hjælpeforanstaltninger, jf. den nugældende bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse. Som eksempler herpå kan nævnes udviklingshæmning, sindslidelser, epilepsi, nedsat bevægelsesfunktion, hjerne-skade, nedsat talefunktion, manglende eller svagt syn samt manglende eller nedsat hørelse. Eksemplerne er ikke udtømmende.

Det er den samlede vurdering af funktionsnedsættelsen i forhold til den daglige tilværelse, og de deraf affødte behov for kompensation for merudgifter, der er afgørende for berettigelsen til merudgiftsydelsen. Der skal således foretages et konkret og individuelt skøn over den pågældendes muligheder for at klare sig i sin daglige tilværelse.

Den kommunale praksis har siden sommeren 2007 udviklet sig restriktivt i forhold til personkredsen for merudgiftsydelsen og i forhold til det overordnede kompensationsprincip på handicapområdet. Det synes, som om denne praksis har taget udgangspunkt i en vurdering af enkelte elementer af borgerens funktionsnedsættelse frem for en helhedsvurdering. Der har været eksempler på, at der er blevet lagt afgørende vægt på evnen til i overvejende grad at varetage personlig pleje, eller evnen til at deltage i huslige gøremål. Det synes desuden, at der stilles stadig større krav til antallet og arten af hjælpeforanstaltninger. Det er denne udvikling i praksis, som søges ændret ved forslaget og den efterfølgende ændring af bekendtgørelsen.

3.2. Øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom

Der gives i dag mulighed for, at en person med tilknytning til arbejdsmarkedet kan ansættes af kommunalbestyrelsen til at passe en alvorligt syg eller handicappet nærtstående. Ansættelse kan i dag maksimalt ske i 6 måneder med mulighed for, at pasningsperioden kan opdeles i 2 perioder på hver indtil 3 måneder. Med ordningen gives der mulighed for at varetage pleje og praktiske og personlige opgaver for personen i en kortere periode, hvor det enten overvejes, hvilke foranstaltninger der er behov og mulighed for på længere sigt, eller hvor der er behov for i en afgrænset periode at varetage pleje- og omsorgsopgaver, der er uforenelige med at passe et erhvervsarbejde. Formålet kan også være at varetage særlige omsorgsopgaver, som f.eks. deltagelse i behandlinger på sygehus samt praktiske og sociale støttestrukturer. Ordningen supplerer servicelovens øvrige bestemmelser, som f.eks. § 42 om tabt arbejdsfortjeneste til forældre med et handicappet barn, § 83 om praktisk og personlig hjælp og pleje, § 94 om retten til at udpege en person til at udføre praktisk og personlig hjælp, §§ 95 eller 96 om kontant tilskud og § 119 om pasning af døende.

4. Lovforslagets hovedindhold

4.1. Præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen om merudgiftsydelse

Med denne del af lovforslaget præciseres det, at bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 100, stk. 4, giver velfærdsministeren adgang til at fastsætte nærmere regler om personkredsen for merudgiftsydelsen. Samtidig med præciseringen af bemyndigelsesbestemmelsen vil der blive udstedt en ny bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige

livsførelse, hvor definitionen af begrebet ”varigt nedsat funktionsevne” ændres, således at personkredsen for merudgiftsydelsen på ny bringes i overensstemmelse med den kommunale praksis før sommeren 2007 og kompensationsprincippet.

Bekendtgørelsen vil blive ændret, således at der ved varigt nedsat funktionsevne forstås en langvarig lidelse, hvis konsekvenser for den enkelte er af indgribende karakter i den daglige tilværelse, og som medfører, at der ofte må sættes ind med ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger.

Med denne ændring af bekendtgørelsen forventes det, at praksis for personkredsen for merudgiftsydelsen bringes i overensstemmelse med intentionerne med ydelsen og med kompensationsprincippet.

Velfærdsministeriet vil løbende følge udviklingen i administrativ praksis og følge antallet af modtagere af merudgiftsydelsen.

4.2. Øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom

Med lovforslaget bliver det muligt at forlænge den nugældende pasningsperiode på 6 måneder med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler for det. Det bliver muligt at opdele pasningen i flere perioder af hele måneders varighed, ligesom det bliver muligt at lade flere personer dele pasningen.

For at øge fleksibiliteten foreslås det endvidere, at pasningen kan opdeles i kortere perioder end en måned, hvis den arbejdsgiver, som har givet orlov til pasning af en nærtstående, er indforstået hermed. Det vil f.eks. kunne være en løsning, hvis to eller flere personer deler pasningen, og det er hensigtsmæssigt at bevare tilknytningen til arbejdspladsen i pasningsperioden.

Hvis to eller flere personer deler pasningen, deler de på tilsvarende vis den aflønning, der er fastsat i servicelovens § 118, stk. 2.

Med forslaget udvides personkredsen til også at omfatte uhelbredeligt syge personer. Hermed udvides bestemmelsen til også at kunne anvendes i situationer, hvor der ydes livsforlængende behandling.

Endelig foreslås det, at den samme person vil kunne blive omfattet af en pasningsordning mere end en gang i sit livsforløb, hvis der senere tilstøder den pågældende en anden indgribende kronisk eller langvarig lidelse eller varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevneudsættelse, og betingelserne for at etablere en pasningsordning i øvrigt er opfyldt.

Med forslaget forventes flere personer at gøre brug af ordningen. Det er ikke muligt at anslå antallet af

fremtidige brugere. Den forventede forøgelse af antallet af brugere af ordningen er en følge af den forøgede fleksibilitet og udvidelse af målgruppen, der foreslås.

5. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Der er foretaget ligestillingsvurdering af lovforslaget for så vidt angår ændringerne i servicelovens § 118 om pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom. Da flest kvinder er ansat under ordningen, antages det, at det hovedsagligt er kvinder, der vil gøre brug af mulighederne for forlængelse af pasningsperioden og således opnå længere ansættelse under pasningsorloven på bekostning af ansættelse på det ordinære arbejdsmarked.

Omvendt vil det forhold, at pasningsorloven skal kunne deles mellem to personer sandsynligvis medføre, at flere mænd vil gøre brug af ordningen – typisk i situationer hvor forældrepar passer et sygt eller handicappet barn.

Da der lægges op til, at ordningen kun kan forlænges i særlige tilfælde, mens den som udgangspunkt altid vil kunne deles, peger det samlede billede ikke i retning af, at forslaget hæmmer ligestillingen mellem mænd og kvinder.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget om en præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen om merudgiftsydelse, der giver velfærdsministeren adgang til at fastsætte nærmere regler om personkredsen for merudgiftsydelsen, har ingen økonomiske konsekvenser for det offentlige. Den efterfølgende bekendtgørelsesændring har alene til formål at bringe den kommunale praksis i overensstemmelse med det, der var gældende før sommeren 2007. Da der i de afsatte offentlige udgifter til merudgiftsydelse ikke er indarbejdet konsekvenserne af den ændrede praksis, vil bekendtgørelsesændringen ikke have økonomiske konsekvenser for det offentlige i forhold til de afsatte rammer.

Forslaget om øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom vurderes samlet set ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige, da behovet for hjælp alternativt skal dækkes på anden vis. Alternativerne til hjælp i hjemmet vil ofte bestå i ophold på døgntilbud eller plejebolig m.v. Det forventede øgede antal brugere af ordningen og den øgede fleksibilitet skønnes at kunne medføre en ubetydelig meradministration i kommunerne.

Forslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne.

F. t. l. vedr. social service

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

I forhold til forslaget om øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom skønnes det forventede øgede antal brugere af ordningen og den øgede fleksibilitet at ville medføre en mindre forøgelse i erhvervslivets administration.

8. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

10. Forholdet til EU-retten

Forslaget har ingen EU-retlige konsekvenser.

*11. Hørte myndigheder og organisationer**11.1. Præcisering af bemyndigelsesbestemmelse om merudgiftsydelse*

Denne del af lovforslaget vil samtidig med fremsættelsen blive sendt i høring. Høringen vil udover relevante ministerier og styrelser m.v. blive sendt til: Advokatrådet, Ankestyrelsen, Center for Ligebehandling

af Handicappede, Dansk Handicap Forbund, Danske Regioner, Danske Handicaporganisationer, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Kommunernes Landsforening, Sjældne Diagnoser og Socialchefforeningen.

11.2. Øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom

Denne del af lovforslaget har udover relevante ministerier og styrelser m.v. været sendt i høring hos Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP-koncernen), Ankestyrelsen, Børnerådet, Center for Ligebehandling af Handicappede, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Handicap Forbund, Danske Regioner, Danske Handicaporganisationer, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Fag og Arbejde (FOA), Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Kommunernes Landsforening, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kræftens Bekæmpelse, Landsorganisationen i Danmark (LO), Ledernes Hovedorganisation, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Sjældne Diagnoser, Socialchefforeningen, Ældremobiliseringen og Ældresagen.

12. Sammenfattende skema

Vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Forslaget om øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom kan have mindre administrative konsekvenser for kommunerne, da orloven kan opdeles i flere perioder og deles af flere personer.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Forslaget om øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom kan have mindre administrative konsekvenser for erhvervslivet, da orloven kan forlænges og opdeles i flere perioder
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forholdet indeholder ikke EU-retlige konsekvenser	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med tilføjelsen præciseres det, at bemyndigelsesbestemmelsen giver velfærdsministeren adgang til at fastsætte nærmere regler om personkredsen for merudgiftsydelsen.

Med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen vil der blive udstedt en ny bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse. I denne nye bekendtgørelse vil begrebet "varigt nedsat funktionsevne" blive ændret, således at der ved varigt nedsat funktionsevne forstås en langvarig lidelse, hvis konsekvenser for den enkelte er af indgribende karakter i den daglige tilværelse, og som medfører, at der ofte må sættes ind med ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger. Herved forventes det, at den kommunale praksis for personkredsen for merudgiftsydelsen på ny kan bringes i overensstemmelse med det, der var gældende før sommeren 2007 og kompensationsprincippet på handicapområdet.

Til nr. 2

Med tilføjelsen i stk. 1, udvides den personkreds, som vil kunne modtage pleje og omsorg under ordningen. Alvorligt uheldredeligt syge har ikke været omfattet af den hidtil gældende pasningsordning. Udvidelse af personkredsen til også at omfatte alvorligt uheldredeligt syge skal ses i sammenhæng med den foreslåede mulighed for, at pasningsorloven kan forlænges i særlige tilfælde, eksempelvis hvor der gives livsforlængende behandling. Der henvises til bemærkningerne til nr. 3.

Til nr. 3

Som led i en lovovervågning har Servicestyrelsen gennemført en undersøgelse, der har vist behov for, at pasningsordningen kan forlænges i særlige tilfælde, f.eks. hvor der ydes livsforlængende behandling. På denne baggrund indføres der hjemmel til, at en pasningsordning kan forlænges i op til 3 måneder i umiddelbar tilknytning til den aftalte pasning, hvis særlige forhold taler herfor. Et eksempel på et særligt forhold, der vil kunne begrunde en forlængelse af pasningsorloven kan være, at der viser sig behov for et nyt eller længere behandlingsforløb end oprindeligt antaget. Et

andet eksempel på et særligt forhold, som vil kunne begrunde en forlængelse af pasningsperioden er, at der ydes livsforlængende behandling. Ved livsforlængende behandling forstås behandling, hvor der ikke er udsigt til helbredelse, bedring eller lindring, men alene til en vis livsforlængelse, jf. sundhedslovens § 26, stk. 3. En forlængelse af pasningsordningen med op til 3 måneder vil typisk kunne komme på tale, hvis den nærtstående endnu ikke befinder sig i den terminale fase med mulighed for etablering af et plejeforhold efter servicelovens § 119. I vurderingen af, om der er grundlag for en forlængelse af pasningsperioden på grund af en livsforlængende behandling, vil indgå en lægelig vurdering. Muligheden for at forlænge en pasningsperiode betyder, at pasningen i særlige tilfælde vil kunne strække sig over maksimalt 9 måneder.

Efter forslaget vil en pasning af en nærtstående kunne opdeles i flere perioder af ned til 1 måneds varighed, hvis den nærtståendes pasningsbehov m.v. begrundes en sådan tilrettelæggelse. Der vil f.eks. kunne være tale om, at behandlingsforløbet er tilrettelagt på en sådan måde, at der er behov for en periodisk pasningsordning. F.eks. kan der være et behov for pasning forinden en indlæggelse på sygehus og behov for pasning efter indlæggelse. En pasningsordning vil i sådanne tilfælde kunne deles i to pasningsperioder afbrudt af en periode, hvor den nærtstående er indlagt. Kommunen bør dog ved vurderingen af pasningsforløbet overveje, om der i forbindelse med handicappet eller sygdommen er særlige omstændigheder, der medfører behov for, at personen deltager ved kontrol, behandling eller indlæggelse, f.eks. på grund af den nærtståendes alder, svækkelse, udviklingshæmning mv.

Efter forslaget kan en tilrettelagt pasningsordning ændres, hvis behovet for pasning ændrer sig, også selv om personen er blevet ansat. Pasningsordningen kan således forlænges, opdeles eller sammenlægges efter behov. Dette vilkår skal fremgå af den ansættelseskontrakt, som kommunen udformer.

Med forslaget indføres mulighed for, at flere personer kan deles om pasningen af den nærtstående. Ofte vil det være en stor arbejdsmæssig og følelsesmæssig belastning at skulle passe en nærtstående med betyde-

lig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med en indgribende kronisk eller langvarig sygdom. Pasningen vil derfor ofte med fordel kunne deles af f.eks. et forældrepar til et alvorligt sygt eller handicappet barn eller af to eller flere søskende, der passer en kræftsyg forælder. Der kan samlet udbetales løn svarende til en fuldtidsansættelse, uanset at en pasning deles af flere personer. Deler flere personer pasningen, aflønnes de forholdsmæssigt.

For at åbne for yderligere fleksibilitet indeholder forslaget mulighed for, at pasningen af en nærtstående, med accept fra den arbejdsgiver, som har givet orlov til pasning af den nærtstående, kan opdeles i kortere perioder end hele måneder. Det vil f.eks. kunne være et ønske i tilfælde, hvor to personer deler pasningen. En pasning vil f.eks. kunne deles med en uge skiftevis til hver. Herved kan lønmodtageren sikre sig en fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet, og arbejdsgiver kan fortsat gøre brug af medarbejderen.

Til nr. 4

Lovforslaget åbner mulighed for, at en person kan passes under ordningen mere end én gang over et livsforløb. Personer, der har været passet efter stk. 1, vil dermed kunne blive omfattet af en ny pasningsordning, hvis der tilstøder den pågældende en anden indgribende kronisk eller langvarig lidelse eller en betydelig og varig fysisk eller psykisk funktionsevned sættelse, og betingelserne for etablering af en pasningsordning i øvrigt er opfyldt. Denne ændring tilgodeser den enkelte sygdomsramte eller handicappede person samt administrative og retssikkerhedsmæssige hensyn. Det vil f.eks. være u hensigtsmæssigt, hvis pasning under ordningen i tilknytning til en svær kræftlidelse må afvises med henvisning til, at pågældende tidligere har modtaget hjælp i form af en pasningsordning, f.eks. i forbindelse med en ulykke, transplantation m.v.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2009. Dog foreslås det, at § 1, nr. 1, træder i kraft den 1. december 2008.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008, som senest ændret ved § 1, nr. 8-11, i lov nr. 549 af 17. juni 2008, foretages følgende ændringer:

§ 100. Kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem 18 og 65 år, med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der efter § 15 a i lov om social pension har opsat udbetalingen af folkepensionen. Det er en betingelse, at merudgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i denne lov.

Stk. 2. Udmålingen af tilskuddet sker på grundlag af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte, f. eks. merudgifter til individuel befordring, håndsregninger og fritidsaktiviteter.

Stk. 3. Tilskud til nødvendige merudgifter kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 6.000 kr. pr. år, svarende til 500 kr. pr. måned. Tilskuddet beregnes med et basisbeløb på 1.500 kr. pr. måned. Basisbeløbet øges første gang med 500 kr. pr. måned til 2.000 kr. pr. måned, når de skønnede merudgifter overstiger 21.000 kr. pr. år, svarende til 1.750 kr. pr. måned. Herefter øges basisbeløbet med 500 kr. pr. måned, hver gang merudgifterne stiger henholdsvis 6.000 kr. pr. år og 500 kr. pr. måned. Tilskuddet afrundes til nærmeste hele beløb, der er deleligt med 500.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om, hvilke udgifter der kan ydes hjælp til, og betingelserne herfor.

1. I § 100, stk. 4, indsættes efter »herfor«: », herunder nærmere regler om personkredsen for merudgiftsydelsen«.

Stk. 5. Personer, der modtager pension efter § 14 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension, er ikke berettiget til ydelser efter denne bestemmelse, medmindre de tillige er bevilget personlig hjælpeordning efter § 96.

§ 118. En person med tilknytning til arbejdsmarkedet, der ønsker at passe nærtstående med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse i hjemmet, skal ansættes af kommunalbestyrelsen, når

- 1) alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet eller plejebehovet svarer til et fuldtidsarbejde,
- 2) der er enighed mellem parterne om etablering af pasningsforholdet og
- 3) kommunalbestyrelsen vurderer, at der ikke er afgørende hensyn, der taler imod, at det er den pågældende person, der passer den nærtstående.

Stk. 2. Personen skal ansættes af den kommune, hvor den nærtstående bor. Lønnen udgør 16.556 kr. om måneden. Der betales pensionsbidrag med i alt 12 pct., hvoraf de 4 pct. tilbageholdes i lønnen, mens arbejdsgiveren betaler 8 pct. af lønnen.

Stk. 3. Personen kan ansættes i op til 6 måneder i sammenhæng til at passe den nærtstående. Aftale om en ansættelsesperiode på mindre end 6 måneder kan ikke efterfølgende ændres. Ansættelsesperioden kan efter ønske fra personen opdeles i 2 perioder af indtil 3 måneder. En deling af ansættelsesperioden eller aftale om ansættelsesperioder på mindre end 3 måneder kan ikke efterfølgende ændres. Den samlede ansættelsesperiode kan højst være 6 måneder i alt for den pågældende nærtstående.

2. I § 118, stk. 1, indsættes efter »langvarig «: », herunder uhelbredelig.«.

3. § 118, stk. 3, affattes således:

Stk. 3. Personen kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe den nærtstående. Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Efter aftale med den arbejdsgiver, som har givet orlov til pasning af en nærtstående, kan pasningen opdeles i kortere perioder. Pasningen kan deles af flere personer, hvis de alle opfylder betingelserne for ansættelse efter stk. 1.«

Stk. 4. Der indgås en ansættelsesaftale mellem personen og kommunalbestyrelsen, hvor de nærmere vilkår i forbindelse med ansættelsesforholdet beskrives, herunder angivelse af, hvem den nærtstående er, periodens længde, arbejdsopgaverne, opsigelsesvarsler m.v. Hvis ansættelsen på grund af undskyldelige omstændigheder afbrydes i ansættelsesperioden, udbetaler kommunen løn til den ansatte i 1 måned efter udgangen af den måned, hvor ophøret finder sted. Såfremt personen får et andet forsørgelsesgrundlag inden for denne periode, bortfalder kommunens forpligtelse.

4. I § 118 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»*Stk. 4.* Hvis to personer deles om pasningsordningen, kan den samlede aflønning ikke overstige den aflønning, der nævnes i stk. 2. Lønnen udbetales forholdsmæssigt i forhold til delingen af pasningsordningen.

Stk. 5. Der kan ydes én pasningsordning til ét sammenhængende sygdomsforløb eller handicap. Samme nærtstående kan dog blive omfattet af pasningsordningen igen, hvis der tilstøder den pågældende en anden lidelse eller funktionsevnenedsættelse, som anført i stk. 1, og hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt.«
Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2009, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Servicelovens § 100, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1 træder i kraft den 1. december 2008.

Til lovforslag nr. L 15. Skriftlig fremsættelse (9. oktober 2008)

Velfærdsministeren (Karen Jespersen) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service (Merudgiftsydelse og øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom)

(Lovforslag nr. L 15).

Lovforslaget indeholder to elementer: En præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen vedrørende merudgiftsydelse for voksne og en ændring af reglerne om pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom.

Med den første del af lovforslaget ønsker regeringen at præcisere, at bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 100, stk. 4, giver velfærdsministeren adgang til at fastsætte nærmere regler om personkredsen for merudgiftsydelsen.

Udviklingen i den administrative praksis siden sommeren 2007, således som den er fortolket af kommunerne på baggrund af Ankestyrelsens principafgørelse C-27-07, har ført til, at nogle borgere, som har nødvendige merudgifter som en direkte konsekvens af deres nedsatte funktionsevne, og som hidtil har fået støtte efter servicelovens § 100, har fået frataget deres merudgiftsydelse eller har fået afslag på en ansøgning om denne ydelse med henvisning til, at de ikke opfylder kriterierne for at være omfattet af personkredsen. Formålet med lovforslaget er at bringe den kommunale praksis vedrørende merudgiftsydelsens personkreds tilbage til det der var gældende før sommeren 2007.

Den anden del af lovforslaget vedrører servicelovens § 118 om pasning af nærtstående med

handicap eller alvorlig sygdom og er et led i implementeringen af regeringens kvalitetsreform. Med denne del af lovforslaget ønsker regeringen gennem en øget fleksibilitet at forbedre mulighederne for, at personer med tilknytning til arbejdsmarkedet kan passe nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom i hjemmet.

Det foreslås, at det bliver muligt at forlænge den nugældende pasningsperiode på 6 måneder med op til 3 måneder, hvis særlige forhold taler for det. Dette skal ses i sammenhæng med, at der også foreslås en udvidelse af personkredsen, så uhelbredeligt syge, fx cancerpatienter, kan drage nytte af ordningen i situationer, hvor der ydes livsforlængende behandling. Med muligheden for forlængelse kan man undgå afbrud i pasningsforløbet i en eventuel overgang fra denne ordning til ordningen om pasning af døende. Endvidere vil pasningen kunne opdeles i flere perioder af hele måneders varighed, ligesom det vil være, at dele pasningen mellem flere personer, fx et forældrepar, der passer deres barn.

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige skal forhandles med de kommunale parter.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2009. Dog foreslås det, at den del, der vedrører præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen om merudgiftsydelse træder i kraft den 1. december 2008.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.